

ЧАРІВНИК ПРИРОДИ

Григорій САНЬЧ

Від лісівника до міністра і від викладача до ректора пройшов шлях непересічний уродженець Краснопільщини

У березні виповниться 140 років від дня народження відомого українського ученого Бориса Іваницького. Він народився в сім'ї губернського секретаря слободи Самотоївка Краснопільської волості Охтирського повіту Харківської губернії (тепер Краснопільського району Сумській області). Закінчивши Сумське реальне училище, а в 1902 р. - Лісовий інститут у Петербурзі, він отримав фах лісівника.

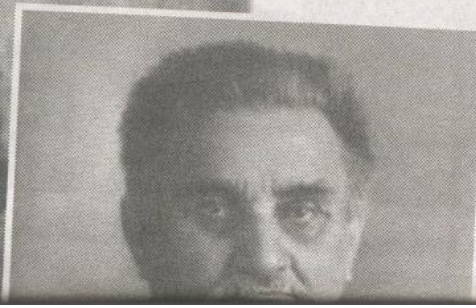
Урядові справи

У 1910 р. Борис Іваницький повернувся в Україну, де працював лісничим на Київщині, зокрема з 1916 р. - у Святошинському лісництві. У Боярці народився його єдиний син - Борис-молодший.

Коли в революційному 1917 р.



ФОТО З АРХІВУ



ДОСЬЄ

БОРИС ГЕОРГІЙОВИЧ ІВАНИЦЬКИЙ (8 березня 1878 - 4 квітня 1953) - український державний і громадський діяч, видатний учений, педагог, дослідник у галузі лісівництва. Організатор і голова Всеукраїнської лісової спілки. Наприкінці 1920 р. виконував обов'язки міністра земельних справ у добу Директорії УНР. Один з ініціаторів і організаторів створення Української господарської академії (УГА) у м.Подебради, Чехія. Знаний як організатор громадських співтовариств із питань лісової діяльності, обирався головою лісової спілки Чехії та членом інших наукових товариств. Працював професором, пізніше - ректором Українського техніко-господарського інституту в м.Регенсбурзі (Німеччина).

державних структур, уродженець Краснопільщини почав створювати лісоохоронні служби, зокрема Лісовий департамент (по-сучасному – міністерство лісового господарства). Очолював один з його відділів, був директором Лісового департаменту Української Народної Республіки (по-сучасному – міністром лісового господарства України). Паралельно займав посаду товариша (заступника) міністра Міністерства земельних справ УНР. Як талановитий організатор та науковець, Борис Іваницький розробляв важливі лісоохоронні законопроекти, направлені на розбудову України, розумне і дбайливе використання її природних багатств.

Відступаючи під ударами більшовиків, розповідав дослідник Микола КУЧЕРЕНКО, український уряд 1919 р. переїхав до Кам'янця-Подільського, де Борис Іваницький продовжив адміністративну роботу, а також викладав лісознавство в новоствореному Кам'янець-Подільському державному українському

▲ ДОСЛІДНИК ЛІСІВ. Борис Іваницький знаходив час і для професійної роботи, і для громадської

університеті. Втім, і туди невдовзі прийшли більшовики, і наш земляк вимушений був емігрувати до Чехії.

В той час у Празі запрацювали Український вільний університет та Український вищий педагогічний інститут ім. Михайла Драгоманова, а під Прагою в передмісті Подебради - Українська господарська академія (УГА), відкрита 1922 р. Серед організаторів УГА був і Борис Іваницький. Згодом він став проректором і ректором цієї академії, був деканом агрономічно-лісового факультету, керував кафедрою охорони лісу і мав багато інших обов'язків.

Наукові надбання

Борис Іваницький був ученим-лісівником, автором підручників, наукових праць, учасником

Іменем Бориса Іваницького названо вулицю у районі Боярської лісової дослідної станції

міжнародних наукових конференцій, членом оргкомітетів I і II Українських наукових з'їздів у Празі (1926 і 1932 рр.), членом Української наукової асоціації у Празі, а пізніше - Українського наукового інституту у Варшаві, Могилянсько-Мазепинської академії та Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Львові.

Дослідники нараховують 34 праці Іваницького, присвячені лісівництву. На першому місці з них - неперевершена двохтомна «Ліси й лісове господарство на Україні» (1936 - 1939), яка ніколи не видавалась на Батьківщині автора і від якої залишилися уже лічені примірники.

Проте українське піднесення на чеській землі виявилось недолгим, становище української громади в Чехословаччині почало неухильно погіршуватись після того, як уряд країни взяв курс на зближення з СРСР. Зменшувалась допомога, у 1928 р. заборонили приймати нових слухачів до УГА, а 1935 р. академію взагалі було ліквідовано. Борис Іваницький переїхав до Льво-

ва, де жив і працював до 1939 р. Німецька окупація застала його в Любліні і Кракові, а з наближенням радянсько-німецького фронту він опиняється в Словаччині, а потім у Чехії, Австрії, Баварії...

У 1945 р. він став професором, а з 1947 р. - ректором Українського технічно-господарського інституту в Регенсбурзі на півдні Німеччини, який очолював до 1952 р. За великі заслуги в науці лісівництва вчена рада нагородила Бориса Іваницького званням почесного доктора. Невдовзі тяжко хворий учений переїхав до сина Бориса в Детройт (США), де й помер 4 квітня 1953 р. У 1980 р. його перепоховали на українському цвинтарі Баунд-Брук в Америці, де знайшли свій вічний спочинок найвидатніші українці діаспори.

На малій батьківщині Бориса Іваницького - в Самотоївці - 23 червня 2013 р. під час урочистостей до дня села самотоївська громада відкрила меморіальну дошку своєму видатному землякові. **▲**